

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
ในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงาน
ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร*

FACTORS AFFECTING AMATA NAKORN INDUSTRIAL ESTATE
WORKERS' USE OF PERSONAL PROTECTIVE EQUIPMENT
AND SAFETY BEHAVIORS

อมรรัตน์ หมื่นจิตน้อย**

Amornrat Muenjitnoy

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษา 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและพฤติกรรมความปลอดภัย 2) เปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและพฤติกรรมความปลอดภัย และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและพฤติกรรมความปลอดภัย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำนวน 387 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพรรณนาการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า 1) ปัจจัยด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน ด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและพฤติกรรมความปลอดภัยในระดับมากทุกปัจจัย 2) ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน 3) ปัจจัยด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน ด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความปลอดภัย, พฤติกรรมความปลอดภัย, อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

*ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ปีการศึกษา 2552

**อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

ABSTRACT

The research's purposes were three-fold: to investigate factors affecting Amata Nakorn Industrial Estate workers' use of personal protective equipment and safety behaviors, to compare workers' personal backgrounds influencing the use, and to examine the relationship between factors affecting the use. A questionnaire was used to collect data from 387 workers in Amata Nakorn Industrial Estate. Data were analyzed by descriptive statistics, one-way ANOVA, and Pearson's product moment correlation. It was found that all factors concerning equipment and machinery, safety regulations and laws, and environment had a high level of impact on the workers' use of personal protective equipment and safety behaviors and had a positive relationship with safety behaviors at a .01 level of significance. The workers' different personal backgrounds showed no significantly different impact on their use of personal protective equipment and safety behaviors.

Keywords: safety, safety behavior, personal protective equipment.

บทนำ

สถานประกอบการทุกแห่งต่างมุ่งแสวงหากำไร ซึ่งเป็นรายได้สำคัญที่ทำให้สถานประกอบการอยู่รอด สามารถขยายกิจการให้เจริญก้าวหน้า การบริหารสถานประกอบการจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยการผลิตหลายอย่าง เช่น เงินทุน แรงงาน เครื่องจักร ฯลฯ ปัจจัยดังกล่าวทำให้เกิดผลผลิตจำนวนมาก แต่มีต้นทุนต่ำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ต้องยึดหลักการเพิ่มผลผลิต 4ป. คือ ประกันคุณภาพสินค้าและบริการ ประสิทธิภาพ ประหยัด และปลอดภัย (ประวิทย์ จงวิศาล, 2533) การผลิตชิ้นงานจำนวนมากอาจทำให้พนักงานมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุมากขึ้น กระทรวงแรงงานและกระทรวงอุตสาหกรรมได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันอุบัติเหตุและการสร้างเสริมความปลอดภัย ดังจะเห็นได้จากการร่วมกันผลักดันมาตรฐานสากลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของไทยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ISO18000 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจให้เกิดความปลอดภัย และสร้างภาพลักษณ์ด้านความรับผิดชอบต่อองค์กรต่อพนักงานภายในองค์กรและสังคม ซึ่งการนำมาตรฐานไปใช้มีดังนี้ (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2541) 1) ผู้บริหารระดับสูงมีความมุ่งมั่นและตั้งใจแน่วแน่ในการนำระบบมาใช้ ให้ความสำคัญ มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง 2) ทุกคนในองค์กรมีความเข้าใจ ให้ความสำคัญ มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง 3) ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ และ 4) มีการติดตามและปรับปรุงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันภาคอุตสาหกรรมของไทยได้นำเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตมากขึ้น พนักงานจึงต้องทำงานร่วมกับเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและยุ่งยากมากขึ้น ผลที่ได้รับคือการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดอันตรายแล้ว ผลที่ตามมาคือความสูญเสียซึ่งจำแนกได้เป็น 2 ส่วนคือ ผลเสียหายตรง ได้แก่ เสียค่ารักษาพยาบาล ค่าทำขวัญ ค่าทำศพ เป็นต้น ผลเสียหายอ้อม ได้แก่ เสียค่าดำเนินการตามกฎหมาย เสียขวัญและกำลังใจในการทำงาน คุณภาพของงานมีประสิทธิภาพลดลง เป็นต้น สิ่งทีกล่าวมานี้ไม่มีใครต้องการให้เกิดขึ้นหรือหากจะเกิดก็ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ดังนั้นวิธีที่ดีที่สุดคือการป้องกันก่อนที่จะเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งการป้องกันอุบัติเหตุให้ได้ผลขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 3 ประการคือ 1) ภาวะผู้นำของนายจ้าง 2) สถานปฏิบัติงานมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขอนามัย และ 3) การปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยของลูกจ้าง จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงควรให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตนให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน และปฏิบัติตนนำไปสู่พฤติกรรมที่ปลอดภัย โดยสามารถใช้หลักการ 3E เป็นหลักการสำคัญในการป้องกันอุบัติเหตุ ซึ่งหลักการ 3E มีดังนี้ 1) Engineering 2) Education และ 3) Enforcement หลักการดังกล่าวสามารถช่วยในการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานได้ ทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน อันจะนำไปสู่กระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ

การวิจัยนี้สนใจศึกษาเรื่องความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติตนให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและพฤติกรรมที่ปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ การทำงานให้ถูกวิธี การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เป็นต้น ซึ่งในทางปฏิบัติ การที่พนักงานจะปฏิบัติตนให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานโดยการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมักมีหลายเหตุผลที่จะปฏิเสธการสวมใส่อุปกรณ์เหล่านั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้มีความปลอดภัยในการทำงานอันจะนำไปสู่กระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และเป็นผลให้องค์กรประสบความสำเร็จอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย 1) ระดับการศึกษา 2) ประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) ประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ประกอบด้วย 1) ด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน 2) ด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และ 3) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือพนักงานฝ่ายผลิตที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร 454 โรงงาน จำนวน 103,686 คน กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ Yamane ได้ 399 คน ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญทั่วทั้งนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่มีทั้งคำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิดให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ทดสอบสมมติฐานกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

ผลการวิจัย

1. พนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 67.20) มีอายุระหว่าง 20-25 ปี (ร้อยละ 37.20) สถานภาพโสด (ร้อยละ 59.90) มีการศึกษาระดับ ปวส. หรือ อนุปริญญา (ร้อยละ 37.70) มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี (ร้อยละ 53.20) เคยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย (ร้อยละ 87.60) และไม่เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน (ร้อยละ 34.60)

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน ปัจจัยด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และปัจจัยด้านพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมาย และการจัดลำดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานในภาพรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน	N = 387		ระดับปัจจัย	ลำดับที่
	\bar{X}	SD		
1. ด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน	4.090	0.825	มาก	1
2. ด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน	4.080	0.808	มาก	2
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	3.890	0.925	มาก	3
4. ด้านพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน	3.850	0.906	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.978	0.866	มาก	

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 พนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุที่แตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน สรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครต่างกัน ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐานคือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา

การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย ในการทำงานและพฤติกรรม ความปลอดภัยของพนักงาน ที่ปฏิบัติงานในนิคม อุตสาหกรรมอมตะนคร	ระดับการศึกษา										F	P
	ม.6 หรือ ต่ำกว่า ม.6		ปวช.		ปวส. อนุปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ปัจจัยด้านเครื่องมือ และเครื่องจักรใน การทำงาน	3.69	0.73	4.15	0.65	4.17	0.54	4.06	0.68	4.00	0.65	1.433	.222
2. ปัจจัยด้านกฎระเบียบ และกฎหมายข้อบังคับ เกี่ยวกับความปลอดภัย ในการทำงาน	3.98	0.73	4.20	0.49	4.12	0.54	4.02	0.65	4.18	0.62	1.402	.223
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	3.78	0.65	3.99	0.54	3.95	0.49	3.87	0.64	3.46	0.40	1.952	.101
รวม	3.98		4.10		4.06		3.97		3.84		1.705	.148

สมมติฐานที่ 2 ประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครต่างกัน ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานคือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่มีประสิทธิภาพในการทำงานแตกต่างกันมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย ในการทำงานและพฤติกรรม ความปลอดภัยของพนักงาน ที่ปฏิบัติงานในนิคม อุตสาหกรรมอมตะนคร	ประสบการณ์ในการทำงาน								F	P
	ต่ำกว่า 1 ปี		1-5 ปี		6-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	n = 49		n = 206		n = 98		n = 34			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ปัจจัยด้านเครื่องมือ และเครื่องจักรใน การทำงาน	4.06	0.53	4.11	0.61	4.12	0.65	4.06	0.68	0.147	.931
2. ปัจจัยด้านกฎระเบียบ และกฎหมายข้อบังคับ เกี่ยวกับความปลอดภัย ในการทำงาน	3.98	0.54	4.09	0.60	4.13	0.61	3.96	0.67	1.119	.341
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	3.85	0.53	3.89	0.51	3.94	0.66	3.87	0.75	0.354	.786
รวม	3.94	0.48	4.01	0.52	4.05	0.59	3.95	0.66	0.561	.641

สมมติฐานที่ 3 ประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครต่างกัน ผลการทดสอบพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานคือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่มีประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุแตกต่างกันมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน และผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุ

การใช้อุปกรณ์ ป้องกันอันตราย ในการทำงานและ พฤติกรรมความ ปลอดภัยของพนักงาน ที่ปฏิบัติงานในนิคม	ประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุ														F	P						
	ไม่เคยพบเห็น	เคยเห็น ตกใจ	เคยเห็น บวมซ้ำ	เคยเห็น เสียเลือด เล็กน้อย	เคยเห็น แขนหัก ขาหัก	เคยเห็น เสียอวัยวะ	เคยเห็น ตาย	n = 134		n = 36		n = 35		n = 59			n = 37		n = 33		n = 15	
อุตสาหกรรม อมตะนคร	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1. ปัจจัยด้านเครื่องมือ และเครื่องจักรใน การทำงาน	4.20	0.49	4.09	0.52	4.03	0.68	4.06	0.78	4.05	0.73	3.95	0.72	4.07	0.94	1.090	.368						
2. ปัจจัยด้านกฎระเบียบ และกฎหมายข้อบังคับ เกี่ยวกับความปลอดภัย ในการทำงาน	4.21	0.49	4.05	0.57	3.87	0.64	3.95	0.72	4.04	0.63	4.05	0.72	4.19	0.60	2.476*	.023						
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	4.04	0.47	3.80	0.46	3.78	0.68	3.87	0.72	3.86	0.57	3.72	0.59	3.96	0.81	2.552*	0.20						
รวม	4.13	0.42	3.95	0.46	3.87	0.62	3.94	0.69	3.96	0.56	3.89	0.60	4.07	0.71	2.244*	.039						

*P > .05

4. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร พบว่าปัจจัยด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน ด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงาน	พฤติกรรม ความปลอดภัย (r)
1. ด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน	0.429**
2. ด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับ ความปลอดภัยในการทำงาน	0.474**
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	0.511**

** $p > .01$

อภิปรายผล

1. ลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร พบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และความรู้ความสามารถในการทำงานอยู่ในระดับสูง ทำให้สามารถปฏิบัติงานและมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้เป็นอย่างดี

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน พบว่าปัจจัยด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงานมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานมากที่สุด อาจเนื่องมาจากบริษัทจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายสำหรับเครื่องจักรที่มีคุณภาพอย่างครบถ้วน มีป้ายสัญลักษณ์ความปลอดภัยและป้ายเตือนภัยที่เกี่ยวข้องกับพนักงานที่ทำงานในโรงงานโดยตรง มีการฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเครื่องจักรที่ถูกต้อง และมีการจัดทำคู่มือการใช้งานที่ถูกต้องเมื่อมีเครื่องมือเครื่องจักรที่ติดตั้งใหม่

ปัจจัยด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน อาจเนื่องมาจากบริษัทมีมาตรการควบคุมให้พนักงานปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยอย่างถูกต้อง โดยกำหนดกฎระเบียบและข้อบังคับหรือมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และสื่อสารให้พนักงานทุกคนทราบหรือตีตประกาศที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ มีการติดป้ายนโยบายความปลอดภัยและจัดให้มีป้ายเตือนต่าง ๆ ไว้ภายในโรงงาน จัดแสดงสถิติการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานให้พนักงานทราบเพื่อกระตุ้นให้ระมัดระวัง

ในการทำงาน และปรับปรุงนโยบายด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องและเน้นการปฏิบัติที่ให้พนักงานมีส่วนร่วมในการลดอุบัติเหตุในการทำงาน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน อาจเนื่องมาจากภายในบริษัทมีการจัดแสงสว่างให้เพียงพอ ไม่มีสิ่งกีดขวางหรือสิ่งของวางเกะกะในพื้นที่การทำงาน มีการจัดอุปกรณ์ป้องกันเสียงให้กับพนักงานที่ทำงานในบริเวณที่มีเสียงดังและเครื่องจักรมีเสียงรบกวนที่ดังมากในขณะที่ทำงาน จัดให้มีเครื่องหมายเตือนภัยในเขตพื้นที่อันตราย มีการตรวจสอบสภาพสถานที่ทำงานและซ่อมบำรุงให้ดีอยู่เสมอ มีการปรับปรุงสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับพนักงานเพื่อความปลอดภัยและลดความเมื่อยล้า

ปัจจัยด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน อาจเนื่องมาจากพนักงานส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทำให้พนักงานมีการปฏิบัติซ้ำจนชินทำให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องสำหรับพนักงาน รวมทั้งให้พนักงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัย เช่น กิจกรรม KYT และมีการประกาศนโยบายด้านความปลอดภัยโดยการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยเฉพาะการปฐมพยาบาลพนักงานใหม่เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมที่ถูกต้องสำหรับพนักงานในการปฏิบัติงาน แต่อาจมีพนักงานบางส่วนที่มีพฤติกรรมที่ไม่ดีด้านความปลอดภัยในการทำงานเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคลหรือเกิดจากการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย เช่น การตรวจสอบด้านความปลอดภัยของผู้บริหาร

3. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ ม.6 หรือต่ำกว่า ม.6, ปวช., ปวส. หรืออนุปริญญา, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากพนักงานที่เข้างานใหม่ ไม่ว่าจะป็นระดับพนักงาน ระดับหัวหน้างาน หรือระดับปฏิบัติการจะต้องผ่านการอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งมีการสอนความปลอดภัยในการทำงานในหลักสูตรเดียวกันจึงทำให้ผลการวิจัยออกมาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับบุญถิณี เอมยานยาว (2546) ที่พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 7 กลุ่ม มีทัศนคติเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอัครชาติ ตินสุลานนท์ (2546) ที่พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันจะมีทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และยังสอดคล้องกับณีนี ประทับศร (2543) ที่พบว่าหัวหน้างานระดับต้นที่ระดับการ

ศึกษาต่างกัันมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงสอดคล้องกับนภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ที่พบว่าคนงานที่มีระดับการศึกษาสูงและต่ำมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับรัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2542) ที่พบว่าพนักงานที่มีการศึกษาสูงมีการรับรู้ระบบความปลอดภัยดีกว่าพนักงานที่มีการศึกษาต่ำ และพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำมีพฤติกรรมความปลอดภัยดีกว่าพนักงานที่มีการศึกษาสูง และยังขัดแย้งกับสุรชัย ไพศาลพันธ์ (2541) ที่พบว่าพนักงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติต่อความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกับพนักงานที่จบระดับมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ต่ำกว่า 1 ปี, 1-5 ปี, 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี พบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากว่าพนักงานส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบกับสถานประกอบการมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านระบบ Intranet หรือการจัดแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น อีกทั้งพนักงานในส่วนการผลิตส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัย เช่น กิจกรรม KYT การทำ Daily Check เครื่องจักรทุกครั้งก่อนการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์จันทร์ เทียมเศวต (2544) พบว่าพนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานที่มีอายุงานในบริษัทต่างกัน มีการรับรู้สภาพการทำงานที่เป็นอันตรายไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับรัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2542) ที่พบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีพฤติกรรมความปลอดภัยดีกว่าพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย และนภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ที่พบว่าคนงานที่มีประสบการณ์ทำงานมากมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานดีกว่าคนงานที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำแนกตามประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุ แบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ 1) ไม่เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานเลย 2) เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน ผลที่ได้รับคือผู้ประสบอุบัติเหตุไม่ได้รับการบาดเจ็บใด ๆ มีอาการตกใจเล็กน้อย 3) เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน ผลที่ได้รับคือผู้ประสบอุบัติเหตุได้รับการบาดเจ็บเล็กน้อย บวมซ้ำเล็กน้อยบริเวณที่ประสบอุบัติเหตุ 4) เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน ผลที่ได้รับคือผู้ประสบอุบัติเหตุ

ได้รับการบาดเจ็บเล็กน้อย ผิวหนังถลอก เลือดออกเล็กน้อย 5) เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน ผลที่ได้รับคือผู้ประสบอุบัติเหตุได้รับการบาดเจ็บมาก แขนหัก ขาหัก ศีรษะแตก เป็นต้น 6) เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน ผลที่ได้รับคือผู้ประสบอุบัติเหตุได้รับการบาดเจ็บมาก สูญเสียอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และ 7) เคยพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงาน ผลที่ได้รับคือผู้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต พบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุในการทำงานและผลที่ได้รับจากอุบัติเหตุต่างกัันมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากพนักงานที่เคยมีประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุจะมีทัศนคติต่อการจัดการด้านความปลอดภัยและการรับรู้การจัดการด้านความปลอดภัยดีกว่าพนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุ ซึ่งการที่มีทัศนคติต่อการจัดการด้านความปลอดภัยที่ดีกว่าจะทำให้ตระหนักถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น จึงหลีกเลี่ยงในสิ่งที่บริษัทห้ามไม่ให้ปฏิบัติและปฏิบัติตามกฎระเบียบที่บริษัทกำหนด และพนักงานที่เคยมีประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุจากการทำงานมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานดีกว่าพนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการพบเห็นอุบัติเหตุ อาจเป็นเพราะผู้ที่เคยมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของบริษัท โดยส่วนมากพนักงานในกลุ่มที่เกิดอุบัติเหตุอาจมีพื้นฐานเป็นคนที่ชอบเสี่ยงและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดการด้านความปลอดภัยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ชัดแย้งกับอัครชาติ ดิณสุลานนท์ (2546) ที่พบว่าพนักงานที่ได้รับการประสบอุบัติเหตุในการทำงานที่แตกต่างกันจะมีทัศนคติด้านความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังขัดแย้งกับรัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2542) ที่พบว่าพนักงานที่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยดีกว่าพนักงานที่เคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน พบว่าปัจจัยด้านเครื่องมือและเครื่องจักรในการทำงาน ด้านกฎระเบียบและกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ดังนั้นเพื่อการบริหารจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยที่ดีต่อการทำงานจะต้องให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเพิ่มเติมให้กับพนักงาน เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มพฤติกรรมด้านการจัดการความปลอดภัย นอกจากระดับหัวหน้างานและพนักงานระดับปฏิบัติการแล้ว ควรส่งเสริมทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานกับผู้บริหารด้วย เพราะผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่สำคัญในการขับเคลื่อนระบบความปลอดภัยภายในองค์กร หากผู้บริหารให้ความสำคัญด้านการผลิตให้ได้ตามเป้าหมายมากกว่าเน้นความปลอดภัยในการทำงานอาจมองข้ามความปลอดภัยในการทำงาน เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น แต่หากผู้บริหารให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการทำงานควบคู่

กับการบริหารงานเพื่อให้ได้ตามเป้าหมาย อุบัติเหตุในการทำงานจะลดลง เป็นผลให้พนักงานรู้สึกปลอดภัยในชีวิตเพิ่มมากขึ้นและมีความสุขในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. พนักงานส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย แต่ยังมีพนักงานบางกลุ่มที่ยังไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย บริษัทจึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยสำหรับกลุ่มที่ยังไม่ผ่านการฝึกอบรม โดยสามารถตรวจสอบจาก Training Record ที่บริษัทได้จัดทำไว้แล้ว เพื่อสร้างความตระหนักด้านความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้น และควรมีการอบรมซ้ำในกลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรมแล้วเพื่อย้ำเตือนความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้น

2. บริษัทควรเพิ่มเติมความรู้ให้กับพนักงานในการสร้างทัศนคติต่อการจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยที่ดีต่อการทำงาน ส่งเสริมกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้นอกจากพนักงานระดับหัวหน้างานและพนักงานระดับปฏิบัติการแล้ว ต้องรวมถึงระดับผู้บริหารด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัย เช่น ความพึงพอใจ แรงจูงใจในการทำงาน และเวลาในการทำงาน เนื่องจากการทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมมักทำงานเป็นกะ

2. ควรศึกษาทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานในกลุ่มผู้บริหารที่มีต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อปรับแผนการบริหารด้านความปลอดภัยต่อไป

3. ควรศึกษาพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น การทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย เพื่อกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของความปลอดภัยว่าจะส่งผลให้อุบัติเหตุในการทำงานลดลงหรือไม่

บรรณานุกรม

นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร. (2543). *การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นลินี ประทับศร. (2543). *ภาวะผู้นำ ความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- บุญถิ่น เอมย่านยาว. (2546). **การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด พฤติกรรม การจัดการความปลอดภัยกับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล: ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานช่างสายอากาศการไฟฟ้านครหลวง.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประวิทย์ จงวิศาล. (2533). **การควบคุมความสูญเสียจากอุบัติเหตุ (การบริหารความปลอดภัย).** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิมพ์จันทร์ เทียมเสวต. (2544). **การรับรู้การทำงานที่เป็นอันตรายและการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยของพนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยาน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน).** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัตนวรรณ ศรีทองเสถียร. (2542). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2541). **ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย: ข้อกำหนด มอก. 18000-2541.** กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.
- สุรชัย ไพบูลย์พันธ์. (2541). **ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการจัดการความปลอดภัยในการทำงานและปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัครชาติ ตินสุลานนท์. (2546). **ความรู้ ทักษะคิดต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรณีศึกษาในสายงานธุรกิจวิศวกรรม ธุรกิจก่อสร้างและบำรุงรักษา.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.